



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA



H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj: 01-02/03-08-16-1-482/12

Sarajevo, lipanj 2012. godine



KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola	6
4. Proračun	7
5. Financijska izvješća	9
6. Pregled rashoda proračuna.....	9
6.1. Tekući izdaci	9
7. Bilanca stanja.....	12
8. Javne nabave.....	13
9. Ostalo.....	14
10. Korespondencija	15
III. PRIVITAK.....	16
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	16
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2011. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2011. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća i usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. prosinca 2011. godine u **Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Granična policija)

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Granične policije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Granične policije je također odgovorno osigurati da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima usuglašene s odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvješćima, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.



Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Granične policije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 6.1. Izvješća na dio koji se odnosi na uporabu službenih vozila, u smislu racionalnog i transparentnog upravljanja ovim sredstvima.

Sarajevo, 27.06.2012. godine.

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Granična policija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, utemeljena radi obnašanja poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice Bosne i Hercegovine i drugih poslova propisanih Zakonom o Graničnoj policiji BiH¹. Ovim Zakonom propisana je nadležnost, ustrojstvo i upravljanje Graničnom policijom. Granična policija je mjerodavna za provođenje odredbi Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, te za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela koja su usmjerena protiv državne granice ili su u svezi s njezinim prelaskom. Pored toga, Granična policija je mjerodavna za poduzimanje mjera zaštite civilnog zračnog prometa i sigurnosti prostorija međunarodnih zračnih luka u BiH. U svom radu, Granična policija surađuje s drugim policijskim i sigurnosnim agencijama i organima u BiH i graničnim i sigurnosnim organima u inozemstvu, u cilju efikasnijeg provođenja poslova iz nadležnosti Granične policije.

Sjedište Granične policije je u Sarajevu. Granična policija je uspostavila šest regionalnih terenskih ureda u okviru kojih djeluje 26 lokalnih organizacijskih jedinica.

Odgovorne osobe su ravnatelj i zamjenik ravnatelja koje je Vijeće ministara BiH imenovalo 9. ožujka 2010. godine, na mandat od četiri godine. Ravnatelj je za svoj rad odgovoran ministru sigurnosti i Vijeću ministara BiH.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Granične policije za 2010. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na financijska izvješća Granične policije i zakonitost poslovanja.

Graničnoj policiji su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju.

Granična policija je dostavila odgovor Uredu sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2010. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Izmjenama i dopunama postojećih internih akata, stvoreni su uvjeti za unaprjeđenje postojećeg sustava interne kontrole.
- Nisu utvrđene nepravilnosti pri revidiranju obračuna putnih naloga.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/04, 27/07 i 59/09

- Racionalizirani su troškovi mobilne telefonije, te nije zabilježena učestala praksa odobravanja prekoračenja troškova mobilnih telefona.
- Uspostavom baze podataka za evidentiranje troškova vezanih za službena vozila osigurana je učinkovitija kontrola nad ovim izdacima.
- Nisu vršena plaćanja predujmova na temelju sklopljenih ugovora s dobavljačima roba i usluga.
- Vezano za preporuku o preciznijem definiranju tenderske dokumentacije, revidiranim uzorkom nisu uočeni slučajevi kršenja načela transparentnosti, jednakog tretmana i nediskriminacije.
- U postupcima javnih nabava, uvjeti zahtijevani tenderskom dokumentacijom nisu imali ograničavajući učinak na konkurenciju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku:

- Poduzete su određene mjere na racionalizaciji izdataka za reprezentaciju, no i dalje nije uspostavljen cjelovit sustav kontrole nad istim.

Nerealizirane preporuke:

- Nisu poduzimane aktivnosti u svezi prava na neograničeno korištenje službenih vozila.
- I u 2011. godini su zabilježeni slučajevi neadekvatnog evidentiranja rashoda, u suprotnosti s načelom modificiranog nastanka događaja.

Nismo u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezano za planiranje kapitalnih izdataka, te izradu cjelovitog plana javnih nabava, s obzirom na specifične uvjete poslovanja u 2011. godini koji proistječu iz odluka o privremenom financiranju institucija BiH.

3. Sustav internih kontrola ²

Granična policija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima.

² Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

Granična policija je 05.07.2010. godine prema resornom ministarstvu uputila Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Granične policije, s pribavljenim mišljenjima za predloženi materijal, uz molbu da se isti uputi Vijeću ministara BiH u redovitu proceduru usvajanja. U odnosu na trenutačno sistematizirani broj zaposlenih, predloženo je povećanje policijskih službenika za 81 izvršitelja, državnih službenika za 6 izvršitelja, te zaposlenika za 16 izvršitelja.

S obzirom kako Granična policija još uvijek nema uspostavljenu funkciju unutarnje revizije, spomenutim Prijedlogom, između ostalog, predviđeno je i radno mjesto „Interni revizor-stručni savjetnik“. Međutim, prema dostupnim informacijama, spomenuti Pravilnik još uvijek nije usvojen, odnosno nije niti razmatran.

4. Proračun

- **Planiranje i izvršenje proračuna**

Granična policija je uputila zahtjev Ministarstvu financija i trezora BiH za dodjelu sredstava iz proračuna za 2011. godinu u ukupnom iznosu od 78.500.000 KM (tekući izdaci 74.096.000 KM i kapitalni izdaci 4.404.000 KM). Međutim, zbog neusuglašenih stavova u svezi usvajanja proračuna tijekom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije razmatran, te isti nije prošao proceduru redovitog usvajanja proračuna.

Financiranje Granične policije u 2011. godini realizirano je sukladno odlukama o privremenom financiranju institucija BiH (četiri odluke) te Odlukom o operativnim mjerama za provođenje Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj-ožujak 2011. godine. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje sredstvima u visini $\frac{1}{4}$ od iznosa usvojenog proračuna za 2010. godinu.

Ministarstvo financija i trezora BiH je temeljem odluka o privremenom financiranju, Graničnoj policiji u 2011. godini u konačnici stavilo na raspolaganje ukupno 71.928.000 KM.

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu³ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Ovim Zakonom Graničnoj policiji su odobrena sredstva iz proračuna u visini ukupnog izvršenja na 10.02.2012. godine, odnosno u iznosu od 71.852.747 KM.

Ukupno izvršenje proračuna Granične policije za 2011. godinu iznosi 71.791.324 KM, što se razlikuje od iznosa proračuna Granične policije objavljenog u službenom glasniku BiH za 61.423 KM. Razlika između odobrenog i izvršenog proračuna nastala je zbog naknadnih knjiženja, odnosno storniranja na pozicijama bruto plaća i putnim troškovima.

Iznos ukupnog izvršenog proračuna (71.791.324 KM) je za 1.563.324 KM veći od iznosa proračuna za tekuće izdatke odobrenog Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2010. godinu (70.228.000 KM). Naime, Granična policija je, na temelju usmenih sugestija iz Ministarstva financija i trezora BiH, podnijela zahtjev za prestrukturiranje rashoda, na način da se umanje kapitalni izdaci odobreni proračunom za 2010. godinu, u korist tekućih izdataka. Kao razlog prestrukturiranja naveden je

³ Službeni glasnik BiH, broj 12/12

nedostatak sredstava za obavljanje aktivnosti, uzrokovan najvećim dijelom prijemom nove klase kadeta polovicom 2010. godine. Na temelju toga, Ministarstvo je donijelo Odluku o prestrukturiranju rashoda.

Graničnoj policiji je odobreno još jedno prestrukturiranje rashoda u okviru tekućih izdataka, u ukupnom iznosu od 269.000 KM.

Analizirajući izvršenje proračuna Granične policije, vidljivo je kako se od ukupnog izvršenja proračuna, na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi preko 92% proračuna, dok je udio svih ostalih troškova u izvršenju proračuna manji od 8%.

Struktura odobrenog i izvršenog proračuna po vrsti rashoda prikazana je u privitku Izvješća, u Tablici I. – Pregled rashoda iz proračuna za 2011. godinu.

- **Planirani i realizirani programski zadaci**

Godišnji plan rada Granične policije za 2011. godinu sačinjen je sukladno Zakonu o Graničnoj policiji i Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Granične policije. Prioritetni ciljevi u radu Granične policije za 2011. godinu su: povećanje sposobnosti u sprječavanju i smanjenju prekograničnog kriminaliteta i ilegalne migracije, poboljšanje ugleda Granične policije u zajednici, usvajanje i implementacija šengenske pravne stečevine, suradnja, koordinacija i razmjena informacija s partnerskim agencijama, unaprjeđenje rukovodnih i upravljačkih kapaciteta Granične policije za upravljanje promjenama. Navedene ciljeve Granična policija je planirala postići realizacijom aktivnosti kroz sljedeće programe, odnosno projekte: nadzor državne granice, granične provjere, sigurnost aerodroma, suprotstavljanje organiziranom prekograničnom kriminalitetu, te upravljački kapaciteti, strateško planiranje i administracija.

Realizacijom zadataka i aktivnosti utvrđenih u godišnjem planu rada Granične policije unaprijedio bi se nadzor državne granice, granične provjere, te sigurnost zračnih luka.

Izvješće o radu Granične policije sadrži detaljan pregled i analizu realiziranih ciljeva predviđenih Godišnjim planom rada za 2011. godinu. Izvješće je dostavljeno Ministarstvu sigurnosti BiH 26.01.2012. godine.

Granična policija kontrolira cjelokupnu granicu Bosne i Hercegovine, dužine oko 1.600 kilometara, na kojoj se nalazi 88 graničnih prijelaza, od kojih je 55 za međunarodni, a 33 za pogranični promet. Granična policija je u 2011. godini registrirala prelazak 40.861.983 osobe preko državne granice (ulaz i izlaz) te prelazak državne granice 16.926.865 prometnih sredstava (ulaz i izlaz).

Vezano za probleme koji su opterećivali rad Granične policije u 2011. godini, kao najznačajniji problemi ističu su: kadrovska nepopunjenost (u odnosu na sistematizirani broj radnih mjesta, nepopunjeno je 265 mjesta, od čega 260 mjesta policijskih službenika), neobilježnost granične crte i nepostojanje ugovora o razgraničenju sa susjedima, slaba infrastruktura na graničnim prijelazima, nedovoljna tehnička opremljenost, te nedovoljna proračunska sredstva.

5. Financijska izvješća

Granična policija je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH⁴ sačinila godišnje financijsko izvješće za 2011. godinu koje sadrži Bilancu stanja, pregled prihoda primitaka i financiranja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi i pregled prihoda, primitaka i financiranja. Također, sastavni dio godišnjeg financijskog izvješća čini i izvješće o izvršenju proračuna koje je sastavljeno u tekstualnom obliku.

Granična policija je sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna, predala propisane obrasce 29.02.2012. godine Ministarstvu financija i trezora BiH, te 05.03.2012. godine Agenciji za statistiku BiH.

6. Pregled rashoda proračuna

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade plaća iznose 53.440.037 KM. Na 31.12.2011. godine u Graničnoj policiji je bila zaposlena 2.271 osoba. Od toga, 2.079 je policijskih službenika, 45 državnih službenika i 147 zaposlenika.

Usporedbom pojedinih rješenja o koeficijentu za obračun plaće s platnim listama zaposlenih, konstatirano je kako se na policijske službenike primjenjuju koeficijenti utvrđeni člankom 17. i 18. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Policijskim službenicima pripada pravo na osnovnu plaću po koeficijentima u rasponu od 1,29 za policajca, do koeficijenta 3,55 za glavnog inspektora. Provedenom revizijom, konstatirano je kako svi policijski službenici imaju dodatak na plaću u visini od 35% njihove osnovne plaće.

I u ovoj, kao i prethodnih godina, konstatirano je kako Vijeće ministara BiH još uvijek nije donijelo podzakonski akt vezano za isplatu policijskog dodatka. Naime, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH predviđeno je da pojedinačna rješenja o policijskom dodatku donosi ravnatelj Granične policije, na temelju podzakonskog akta koji donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH. Ovaj podzakonski akt još uvijek nije donesen, premda je Granična policija blagovremeno uputila prijedlog odluke Ministarstvu sigurnosti BiH.

Tijekom godine isplaćene su stimulacije u neto iznosu od 76.084 KM u rasponu od 40 KM do 300 KM. Stimulacije su isplaćivane stalnom povjerenstvu za javne nabave, stegovnom povjerenstvu, te službeniku za informiranje na temelju obrađenih predmeta sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama BiH.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 33/07 i 16/10

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih u 2011. godini iznose 12.789.000 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na naknade za prijevoz s posla i na posao (4.446.380 KM), naknade za topli obrok tijekom rada (4.158.906 KM), regres za godišnji odmor (1.378.701 KM), jubilarne nagrade (662.180 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (417.490 KM).

Naknade su obračunate i isplaćivane sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju način isplate istih.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u instituciji s 31.12.2011. godine iznose 351.872 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 182.380 KM, a putni troškovi u inozemstvu 169.492 KM.

Putovanja u zemlji odnose se na sastanke, seminare i treninge iz područja sigurnosti i osiguranja granice, a putovanja u inozemstvo na sudjelovanja na konferencijama i radnim skupinama vezano za sprječavanje krijumčarenja, carinskih prijevара i dr.

Revizijom izdataka za putne troškove uočeno je kako se u većem broju slučajeva plaćanje hotelskog smještaja u zemlji vrši gotovinski, putem blagajne. ***U cilju jačanja sustava kontrole sugeriramo da se fakture za hotelski smještaj u zemlji plaćaju putem Jedinstvenog računa Trezora, korištenjem narudžbenice i rezervacije smještaja.***

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno ostvareni izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2011. godini iznose 420.000 KM što je za 5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajniji iznosi odnose se na fiksne telefone (274.685 KM), mobilne telefone (85.669 KM) i internet (48.060 KM).

Naknadu za korištenje mobilnog telefona u instituciji ostvaruje 111 zaposlenih. Utvrđeni iznosi odobrenih limita kreću se u rasponu od 30 KM za vozača, do 800 KM za ravnatelja institucije.

- **Nabava materijala**

Ukupno ostvareni izdaci za nabavu materijala s 31.12.2011. godine iznose 938.074 KM. Značajniji izdaci odnose se na nabavu odjeće, odora i platna (310.804 KM), materijala za javni red i sigurnost (207.958 KM) i kompjutorskog materijala (162.566 KM). Ostali izdaci su vezani za nabavu prsluka, zastava, grba, znački i sl.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva**

Izdaci vezani za uporabu službenih vozila iskazani su u iznosu od 2.016.157 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na gorivo 1.206.046 KM, usluge popravke i održavanja vozila (501.199 KM), te osiguranje vozila (196.086 KM).

Službena vozila: Granična policija raspolaže voznim parkom od 331 vozila, 16 čamaca i 12 motora. Od navedenog broja vozila, 208 vozila su obilježena s logom Granične policije, a 123 vozila su neobilježena.

Internim pravilnicima definiran je način i svrha korištenja vozila, način održavanja, registracije, obilježavanja vozila te vođenja evidencije o troškovima vezanim za uporabu vozila. Također, internom odlukom definirano je pravo raspolaganja vozilom tijekom 24 sata za ravnatelja, zamjenika ravnatelja, pomoćnika - savjetnika, kao i za rukovoditelja osnovne organizacijske jedinice. Spomenuto pravo ostvaruje 18 osoba. Analizirajući evidencije o vozilima konstatirano je kako kabinet ravnatelja koristi 10 vozila, a pravo na raspolaganje vozilima ima 5 osoba (svih 5 ostvaruju pravo na uporabu vozila 24 sata).

Uvidom u putne naloge za vozila koja su data na raspolaganje 24 sata, uočeno je kako se u nekim slučajevima nalozi ne popunjavaju u potpunosti, te kako isti ne predstavljaju realnu sliku korištenja vozila. Također, uočeno je kako se ne poštuju odredbe internog pravilnika kojim je definirano da je za vrijeme godišnjeg odmora i odsustva dužeg od tri dana, osoba koja koristi vozilo dužna isto ostaviti u organizacijskoj jedinici.

Provedenom revizijom konstatirano je kako se vodi niz evidencija o uporabi, servisu i održavanju vozila, te na temelju evidentiranih podataka sačinjava pregled troškova vezanih za vozila koji se prezentiraju menadžmentu. Međutim, mišljenja smo kako je potrebno osigurati da evidencije koje se vode, pored svoje formalne, dobiju i suštinsku ulogu i da se na temelju istih vrši analiza uporabe vozila, te planiranje izdataka vezanih za ove troškove. Granična policija je, u cilju jačanja kontrole nad uporabom vozila, početkom 2012. godine doradila postojeću bazu podataka za vozila.

S obzirom na organizacijsku strukturu institucije i disperziju voznog parka, potrebno je jačati sustav kontrole nad uporabom vozila te osigurati da izdati nalozi služe svojoj svrsi, tj. da se na temelju istih može utvrditi svrha korištenja vozila, korisnik vozila, vrijeme korištenja vozila, relacija, prijeđeni kilometri, te potrošnja goriva. S obzirom kako neograničeno korištenje službenih vozila može uzrokovati nenamjensko korištenje javnih sredstava, preporučamo Graničnoj policiji preispitivanje ovih prava, kao i slučajeve zaduženja jedne osobe s dva službena vozila.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 329.632 KM. Značajniji troškovi odnose se na usluge reprezentacije (179.294 KM), ostale nespomenute usluge i pristojbe (36.364 KM), usluge stručnog obrazovanja (25.522 KM), te usluge medija (20.573 KM).

Usluge reprezentacije: Realizirani troškovi za ove namjene tijekom 2011. godine iznose 179.294 KM, a regulirani su internim aktima kojima su definirani pojmovi interne

i eksterne reprezentacije, nositelji prava na korištenje sredstava reprezentacije, kao i dozvoljeni limiti. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije ima 69 osoba. Internom odlukom definirana su mjesečna ograničenja tog prava, i to: za ravnatelja 5.000 KM, zamjenika ravnatelja 300 KM, pomoćnika ravnatelja 150 KM, savjetnika ravnatelja 100 KM, rukovoditelja osnovne organizacijske jedinice 100 KM, komandira graničnog prijelaza 50 KM i šefa odsjeka 50 KM. Međutim, internim pravilnikom nisu precizno definirani način i uvjeti korištenja interne i eksterne reprezentacije, te je uočeno kako se odobreni limiti koriste samo kao interna reprezentacija, dok se svi izdaci ove vrste ostvareni na terenu evidentiraju kao reprezentacija ravnatelja.

Provedenom revizijom konstatirano je kako nije uspostavljen adekvatan sustav kontrole nad sredstvima reprezentacije, te kako je često pozivanje na usmenu suglasnost pretpostavljenog prilikom pravdanja troškova reprezentacije realizirane izvan institucije.

S obzirom da ovakav način davanja prava na korištenje sredstava reprezentacije ne osigurava potpunu kontrolu nad predmetnim izdancima, u cilju jačanja kontrole nad utroškom ovih sredstvima, potrebno je precizno definirati prava na „vanjsku“ reprezentaciju, kao i procedure ostvarivanja tog prava.

Usluge stručnog obrazovanja: Značajnija realizacija ovih izdataka evidentirana je na temelju plaćanja usluge obuke kadrova. Sukladno zrakoplovnim standardima, ugovorena je obuka aerodromskog osoblja Granične policije.

7. Bilanca stanja

Granična policija je u bilanci stanja iskazala aktivu u iznosu od **20.399.612 KM**. Aktiva se sastoji od sljedećih stavki: novčana sredstva - 16.973 KM; kratkoročna potraživanja - 544.777 KM; kratkoročni plasmani - 116 KM; kratkoročna razgraničenja - 63.249 KM i neotpisana vrijednost stalnih sredstava - 19.774.497 KM.

Sredstva u pripremi: Granična policija je u bilanci stanja, na poziciji sredstva u pripremi, na kontu 011611- Zgrade, evidentirala stalno sredstvo ukupne vrijednosti od 6.772.785 KM. Provedenom revizijom ustanovljeno je kako se radi o upravnoj zgradi Granične policije. ***Budući kako je neosporno da je upravna zgrada stavljena u uporabu, preporučamo da se u cilju pravilnog evidentiranja, izvrši i preknjižavanje u glavnoj knjizi.***

Donirana sredstva: Graničnoj policiji je tijekom 2011. godine donirano stalnih sredstava u obliku policijske opreme, u ukupnoj vrijednosti od 160.575 KM. Sredstva je donirala Vlada SAD-a. Donirana sredstva su evidentirana u poslovnim knjigama Granične policije te su obuhvaćena godišnjim popisom.

Ostali razgraničeni rashodi: Provedenom revizijom je utvrđeno kako je Granična policija pojedine fakture koje se uglavnom odnose na troškove električne energije, goriva i naknada zaposlenih, u ukupnom iznosu od 20.579 KM, knjižila na konto Ostali razgraničeni rashodi. Ovi troškovi će teretiti proračun Granične policije za 2012. godinu, premda se radi o troškovima koji se odnose na 2011. godinu. Obrazloženje ovakvog načina evidentiranja je nedostatak sredstava na ovim pozicijama u proračunu za 2011. godinu.

Potrebno je uspostaviti sustav internih kontrola koji će osigurati da se rashodi evidentiraju sukladno načelu modificiranog nastanka događaja, odnosno u obračunskom razdoblju u kojem su nastali, kako je to definirano odredbama Zakona o financiranju institucija BiH.

Ukupna pasiva Granične policije iznosi **26.719.127 KM**. Stavke pasive su: kratkoročne tekuće obveze - 792.513 KM; obveze prema djelatnicima - 5.763.164 KM (odnose se na bruto plaće i naknade za prosinac 2011. godine, a izmirene su u 2012. godini); kratkoročna razgraničenja – 388.953 KM i izvori sredstava - 19.774.497 KM.

Kratkoročne tekuće obveze: Kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima evidentirane su u iznosu od 792.513 KM. U Izvješću povjerenstva za popis obveza, priložena je specifikacija podataka o pojedinačnim iznosima obveza prema dobavljačima. Usporedbom podataka iz glavne knjige Granične policije i podataka dobijenih revizijskim postupcima (konfirmacije salda obveza značajnijih dobavljača) konstatirano je kako su obveze prema dobavljačima usuglašene.

Kratkoročna razgraničenja: Granična policija je popisala kratkoročna razgraničenja sa stanjem na 31.12.2011. godine na temelju stanja u poslovnim knjigama, sa specifikacijom pojedinačnih razgraničenja. Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 388.953 KM, a odnose se na rashode za tekuće izdatke i nabavu roba i usluga prema ugovorima zaključenim koncem 2011. godine. Rezerviranja su većim dijelom zatvorena početkom 2012. godine.

- **Popis sredstava**

Sukladno planu aktivnosti, popisna povjerenstva su izvršila popis imovine po popisnim mjestima i zaduženim osobama. Popisom je utvrđen manjak sredstava ukupne vrijednosti od 54.801 KM. Odlukom ravnatelja, manjak je evidentiran na teret Granične policije, do okončanja istražnih radnji vezanih za nastali manjak. Također, usvojen je prijedlog Povjerenstva za popis o rashodovanju sredstava ukupne nabavne vrijednosti od 454.117, odnosno 64.963 KM sadašnje vrijednosti. Najveći dio rashodovanih sredstava odnosi se na kompjutorsku opremu, motorna vozila i policijsku opremu.

8. Javne nabave

Granična policija je bez sveobuhvatnog plana nabava za 2011. godinu, a na temelju pojedinačnih odluka ravnatelja pokrenula 17 postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača. Na temelju dostavljenog pregleda provedenih procedura nabava ustanovljeno je kako je Granična policija izbor najpovoljnijeg dobavljača za nabave financirane iz tekućih izdataka u najvećem broju slučajeva vršila provedbom otvorenog postupka. Ukupno procijenjena vrijednost nabava za postupke koji su pokrenuti u 2011. godini iznosi 2.696.900 KM, dok je vrijednost zaključenih ugovora znatno manja i iznosi 935.602 KM. Razlog tomu je poništenje postupka izbora dobavljača za nabavu goriva, za koji su planirana sredstva u iznosu od 1.183.900 KM.

Izbor dobavljača za robe čija nabava mora biti popraćena posebnim mjerama sigurnosti izvršen je na temelju članka 5. Zakona o javnim nabavama BiH. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora po ovom osnovu iznosi 280.430 KM.

9. Ostalo

- **Prihodi**

Prema podacima iz finansijskih izvješća Granične policije, ostvareni su prihodi u 2011. godini u iznosu od 195.132 KM. Glavnina prihoda odnosi se na prihode od prekršajnih kazni. Pored toga, evidentirani su i primici od prodaje motornih vozila i opreme u ukupnom iznosu od 191.916 KM.

Na temelju vlastitih analiza, Granična policija je ustvrdila kako ne raspolaže pouzdanim podacima o naplati registriranih prekršaja. S tim u svezi, a u cilju rješavanja ovog pitanja, formiran je Tim za rješavanje problema praćenja, naplate i evidentiranja prekršajnih kazni u Graničnoj policiji. Spomenuti tim je dostavio izvješće o provedenim aktivnostima s prijedlogom uputstva za praćenje prihoda. Međutim, do završetka procesa revizije, predložena rješenja još uvijek nisu usvojena, što je obrazloženo nepostojanjem sistemske veze između registra novčanih kazni i Glavne knjige Trezora.

Premda smo se uvjerali kako je Granična policija poduzela radnje na rješavanju problema praćenja, naplate i evidentiranja prihoda od prekršajnih kazni, konstatirali smo kako još uvijek nije uspostavljen cjelovit sustav interne kontrole procesa naplate prihoda od prekršajnih kazni. ***Stoga sugeriramo Graničnoj policiji da poduzme dodatne napore na uspostavljanju efikasnog sustava internih kontrola, a na tragu prijedloga rješenja iz Izvješća o provedenim aktivnostima Tima za rješavanje problema praćenja, naplate i evidentiranja prekršajnih kazni u Graničnoj policiji.***

Nadalje, uočeno je kako svi prihodi od prodaje vozila nisu evidentirani na organizacijskom kodu Granične policije, premda je neosporno da su uplaćeni na depozitni račun otvoren kod Centralne banke BiH. ***Potrebno je utvrditi razloge navedenog odstupanja te osigurati da se ubuduće sve uplate koje se odnose na Graničnu policiju evidentiraju i u glavnoj knjizi.***



10. Korespondencija

Granična policija nije u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2011. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2011. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, viši revizor

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor

U reviziji sudjelovali:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor



III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za nepristrano prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Granične policije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2011. godinu budu izrađena sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinitu sliku finansijskog stanja i rezultate poslovanja Granične policije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 10.05.2012. godine

Ravnatelj:

Vinko Dumančić

Pregled rashoda iz proračuna za 2011. godinu

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usuglašavanje proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	71.852.747	0	71.852.747	71.791.324	100
Bruto plaće i naknade	53.486.074		53.486.074	53.440.037	100
Naknade troškova uposlenih	12.789.000		12.789.000	12.789.000	100
Putni troškovi	367.256		367.256	351.872	96
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	420.000		420.000	420.000	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	610.000		610.000	610.000	100
Nabava materijala	938.074		938.074	938.074	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	1.280.000		1.280.000	1.280.000	100
Unajmljivanje imovine i opreme	629.178		629.178	629.177	100
Izdaci za tekuće održavanje	800.533		800.533	800.532	100
Izdaci za osiguranje	203.000		203.000	203.000	100
Ugovorene usluge i druge usluge	329.632		329.632	329.632	100

2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme			0		
Nabava ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

I. Ukupno (1+2+3)	71.852.747	0	71.852.747	71.791.324	100
II. Prosječan broj uposlenih				2283	

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo dana 29.02.2012. godine.

Ravnatelj:
Vinko Dumančić

Bilanca stanja na 31.12.2011. godine

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica II.

Opis	31.12.2010.	31.12.2011.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	806.487	625.115	78
Novčana sredstva	19.225	16.973	88
Kratkoročna potraživanja	745.038	544.777	73
Kratkoročni plasmani	116	116	100
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	42.108	63.249	150
2. Stalna sredstva	23.292.456	19.774.497	85
Stalna sredstva	47.564.347	47.028.639	99
Ispravka vrijednosti	24.271.891	27.254.142	112
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	23.292.456	19.774.497	85
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	24.098.943	20.399.612	85

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	9.242.988	6.944.630	75
Kratkoročne tekuće obveze	1.325.969	792.513	60
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	5.906.446	5.763.164	98
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	2.010.573	388.953	19
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	23.423.860	19.774.497	84
Izvori sredstava	23.423.860	19.774.497	84
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	32.666.848	26.719.127	82
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ova Izvješća odobrilo dana 29.02. 2012. godine

Ravnatelj:
Vinko Dumančić